

บทที่ ๔

ตลาดทุนโรดอลลา และประเทศกำลังพัฒนา

ข้อมูลเกี่ยวกับการกู้ยืมโรดอลลาของประเทศกำลังพัฒนา

ตลาดทุนโรดอลลาที่มีประโยชน์ต่อประเทศกำลังพัฒนามากเป็นพิเศษ เพราะเป็นตลาดที่มีขนาดใหญ่ และมีความยืดหยุ่นมาก จึงเป็นแหล่งที่มาของเงินทุนระยะสั้น และระยะปานกลางที่สำคัญเพิ่มขึ้นเป็นลำดับของประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการเงินตราต่างประเทศอย่างรุนแรง โดยเฉพาะเพื่อใช้ในการระดมเงินตราเพื่อการชำระหนี้และโครงการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม อย่างไรก็ตามข้อมูลและสถิติต่าง ๆ เกี่ยวกับเงินกู้โรดอลลา ยังมีไม่ครบถ้วน ทำให้เกิดปัญหาในการวิเคราะห์ที่ถูกต้อง เพราะยังไม่มีระบบการรายงานธุรกิจโรดอลลาที่เชื่อถือได้ เพราะตลาดทุนโรดอลลา มีขอบเขตปกคลุมหลายประเทศ และยังไม่เห็นแหล่งกลางที่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะขอให้ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินต่าง ๆ รายงานข้อมูลเหล่านี้ ท้ายที่สุดข้อมูลเกี่ยวกับเงินกู้โรดอลลาจึงมีอยู่อย่างกระจัดกระจายและขาดปะติดปะต่อ รวบรวมมาจากการโฆษณาการให้เงินที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์และวารสารต่าง ๆ ซึ่งให้ข่าวสารเกี่ยวกับการให้เงินโดยเฉพาะจำนวนเงินกู้ ประเทศที่กู้ และธนาคารที่ใหญ่ การโฆษณาเป็นที่รู้จักกันในหมู่นักการเงินว่า Tombstones การรวบรวมข้อมูลโดยวิธีนี้ ทำให้ข้อมูลไม่ครบถ้วน เพราะเงินกู้ก้อนใหญ่บางก้อนก็ไม่ได้มีการรายงานไว้ และมีแนวโน้มให้ปรากฏว่าจะมีการเปิดเผยข้อมูลในเรื่องนี้ไม่มากเท่าในอดีต เพราะในบางกรณีธนาคารพาณิชย์ไม่ต้องการเปิดเผยการให้เงินที่ให้แก่ลูกค้าฐานะยังไม่ค่อยเป็นที่แน่ใจ หรือเป็นประเทศที่มีปัญหาขัดแย้งทางการเมืองกับประเทศอื่น ๆ ในบางกรณีก็ไม่ต้องการเปิดเผยการกู้เงินของตนเพราะเกรงว่าฐานะหนี้สินของตนจะเป็นที่เปิดเผยจนเกิดปัญหาทางเศรษฐกิจและการเมืองกวน นอกจากนี้ข้อมูลเกี่ยวกับเงินกู้ที่มีจำนวนน้อยกว่า ๓ ล้านดอลลาร์ สรอ. หรือมีอายุต่ำกว่า ๓ ปี หรือเป็นเงินกู้ของธนาคารเดี่ยว (คือมิใช่เป็น Syndicated Loans) ก็มิได้มีการเปิดเผย เพราะถือว่ามีความสำคัญน้อยในแง่การธนาคาร ปัญหาเช่นนี้จึงทำให้มีความจำเป็นสอดคล้องกันว่า ตัวเลขเงินกู้โร

ดอลลาร์ โดยเฉพาะที่ให้แก่ประเทศกำลังพัฒนา เป็นตัวเลขที่ต่ำกว่าความเป็นจริงมาก คืออาจมีอัตราส่วนเพียงร้อยละ ๕๐ ของความเป็นจริงเท่านั้น

นอกจากนี้สำหรับตัวเลขที่เปิดเผยนี้ก็ให้ข้อมูลไม่ครบถ้วน โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับอายุของเงินกู้ ค่าจำกัดความของเงินกู้ประเภทระยะปานกลางและระยะยาว อัตราดอกเบี้ย และวันที่ทำการตกลงเงิน ตามตารางที่ ๑๓ ซึ่งแสดงการเคลื่อนไหวของเงินกู้โรดอลลาของประทศต่าง ๆ ที่รวบรวมโดยธนาคารโลกจากรายงานต่าง ๆ (Tomstones) ในปี ๒๕๑๔, ๒๕๑๕ และช่วงครึ่งปีแรกของปี ๒๕๑๖ แสดงว่าเงินกู้โรดอลลาทั้งหมดเพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๓ ระหว่างปี ๒๕๑๔ ถึง ๒๕๑๕ แต่จำนวนเงินกู้ของประเทศกำลังพัฒนา เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๑๖๒ และอัตราส่วนได้เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๓๖ เป็นร้อยละ ๕๐ ของจำนวนเงินกู้โรดอลลา อย่างไรก็ตามรายงานจากแหล่งอื่น ๆ แสดงว่าจำนวนสินเชื่อยุโรดอลลาที่เกิดขึ้นใหม่ในปี ๒๕๑๔ จำนวนระหว่าง ๘ ถึง ๑๐ พันล้านดอลลาร์ สรอ. ^๑ และในปี ๒๕๑๕ มีจำนวนประมาณ ๑๐ ถึง ๑๑.๕ พันล้านดอลลาร์ สรอ. ^๒ ส่วนที่ประเทศกำลังพัฒนาได้รับ คาดว่ามีจำนวน ๓ - ๔ พันล้านดอลลาร์ สรอ. ในปี ๒๕๑๔ และ ๕ - ๖ พันล้านดอลลาร์ ในปี ๒๕๑๕

จากสถิติของธนาคารแห่งประเทศไทยที่รวบรวมจากธนาคารพาณิชย์ของอังกฤษ ที่ทำธุรกิจยูโรดอลลาในตลาดลอนดอน ปรากฏว่าในเดือนมีนาคม ๒๕๑๖ ธุรกิจเกี่ยวกับตลาดยูโรดอลลาได้ขยายไปมาก เพราะธนาคารพาณิชย์ชายขอบเขตของธุรกิจออกไปมากขึ้น โดยเฉพาะไปยังประเทศ

^๑ Jean L. Blondel "Revolving Credits in Eurocurrencies" : The Banker, Vol 122 , September 1972, p.53 - 56.

^๒ William F. Low, Eurostudy (Amsterdam) 1973 : Bank of England, Quarterly Bulletin, Vol. 13, March 1973, p.44.

ตารางที่ ๑๓

เงินกู้ยืมโรคกอลลากรของประเทศต่าง ๆ ระหว่าง ๒๕๑๔ ถึง มี.ย. ๒๕๑๖

	๒๕๑๕		๒๕๑๖		
	๒๕๑๔	๒๕๑๕	ม.ย.-มี.ย.	ก.ค.-ธ.ค.	ม.ย.-มี.ย.
แอลจีเลีย	๑๒๐.๐	๒๔๒.๑	๘๐.๐	๒๐๐.๐	๘๑๒.๕
อาร์เจนตินา	๕๐.๐	๒๔๓.๘	-	๒๔๓.๘	--
บราซิล	๒๑๒.๐	๕๕๘.๗	๘๐.๒	๕๗๘.๕	๒๗๔.๐
โคลัมเบีย	-	๘๐.๐	๕๐.๐	๕๐.๐	๒๕.๐
สาธารณรัฐ โศนิกัน	-	๕.๐	-	๕.๐	--
กาบอง	๑๐.๐	๒๕.๐	๑๐.๐	๑๕.๐	๕๑.๐
กรีซ	๒๐.๐	๓๓๐.๐	๑๕๐.๐	๑๕๐.๐	๑๘.๐
กัวเนีย	-	๕๐.๐	-	๕๐.๐	-
กัวนา	-	-	-	-	๒๕.๐
อินโดนีเซีย	-	๕๗.๖	๕๗.๖	๕๐.๐	--
อิหร่าน	๒๒๔.๐	๓๘๕.๔	๑๖๘.๔	๒๑๖.๐	๒๔๒.๖
อิสราเอล	-	๑๐.๐	-	๑๐.๐	-
ไอวอรีโคสต์	๒๒.๐	-	-	-	๒๕.๐
เคนยา	-	๑๕.๐	-	๑๕.๐	-
เกาหลี	๕๐.๐	๓๐.๐	-	๓๐.๐	-
มาเลเซีย	-	๗๖.๑	๒๖.๐	๕๐.๐	-
มอริกาเนีย	๘.๐	-	-	-	-
เม็กซิโก	๑๕๐.๐	๕๘๘.๖	๓๒๕.๐	๑๘๓.๖	๕๖.๐

ตารางที่ ๑๓ (ต่อ)

เงินกยูโรที่ออกจำหน่ายของประเทศต่าง ๆ ระหว่าง ๒๕๑๔ ถึง มี.ย. ๒๕๑๖

	๒๕๑๕		๒๕๑๖		
	๒๕๑๔	๒๕๑๕	ม.ก.-มี.ย.	ก.ค.-ธ.ค.	ม.ก.-มี.ย.
นิการากัว	๑๐.๐	๑๕.๐	๑๕.๐	-	๔๐.๐
ปานามา	๑๖.๐	๔๐.๐	-	๔๐.๐	๘๕.๐
เปรู	-	๒๐๙.๒	๔๔.๐	๑๖๕.๒	๑๘๒.๖
ฟิลิปปิน	-	๖๑.๓	-	๖๑.๓	๘๐.๐
ชิลี	-	-	-	-	๒๕.๐
สเปน	๔๒๐.๐	๒๔๘.๓	๑๒๙.๕	๑๑๘.๘	๓๒.๙
สวีเดน	-	๓.๒	-	๓.๐	-
เวเนซุเอลา	๗.๓	๒๑๘.๕	๕๖.๐	๑๖๒.๕	-
ยูโกสลาเวีย	๑๐.๐	๒๕๕.๐	๑๓๐.๐	๑๒๕.๐	๑๑๙.๐
แชน	๕๓.๐	๙๐.๐	๒๐.๐	๓๐.๐	๕๐.๐
แซมเบีย	-	๒๕.๐	๒๕.๐	-	๕๐.๐
ยอดรวมประเทศกำลังพัฒนา	๑,๔๗๕.๓	๓,๘๖๒.๘	๑,๓๘๙.๘	๒,๕๑๓.๐	๒,๒๒๓.๖
ประเทศอุตสาหกรรม	๒,๖๐๐.๐	๓,๕๐๖.๘
ประเทศอื่น ๆ	๔๕.๐	๓๓๐.๐
รวม	๔,๑๒๐.๓	๗,๖๙๙.๖			

ที่มา : ข้อมูลจากธนาคารโลก ที่รวบรวมจาก Tombstones

ที่กำลังพัฒนาในลาตินอเมริกา แอฟริกา ตะวันออกกลาง และตะวันออกไกล ซึ่งปรากฏว่าในช่วง ๑๒ เดือน ตั้งแต่ตุลาคม ๒๕๑๕ จำนวนเงินกู้ของประเทศต่าง ๆ เหล่านี้ เพิ่มขึ้นประมาณ ๒ พันล้านดอลลาร์ สรอ.

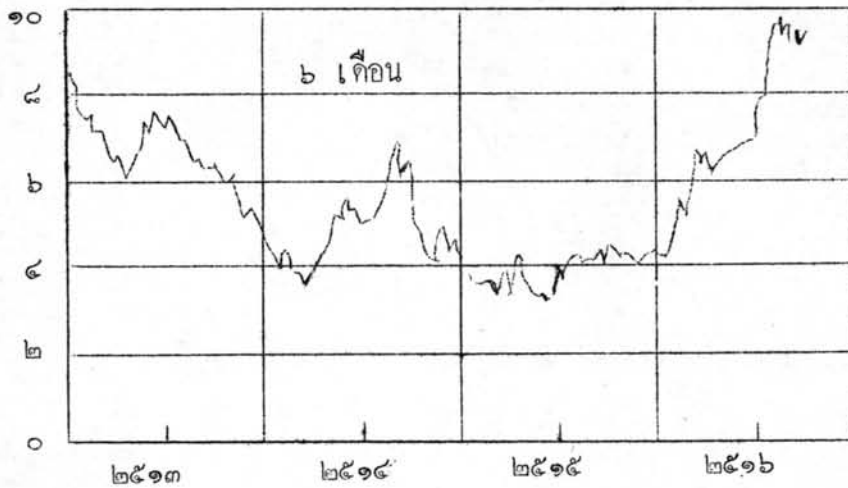
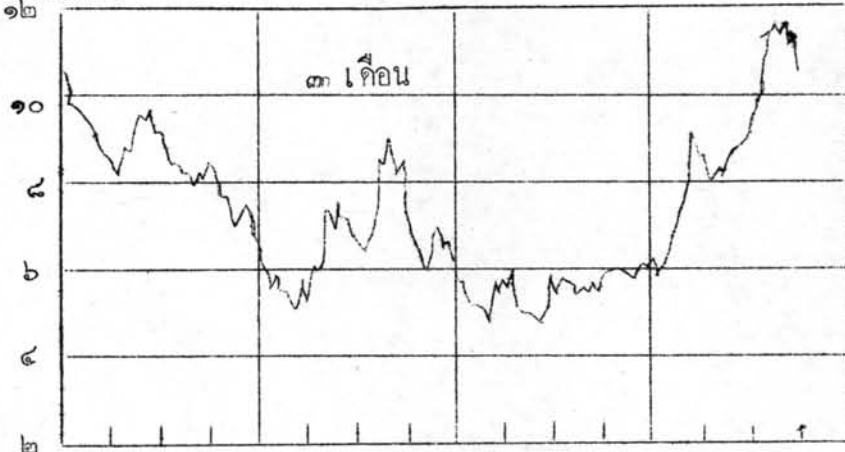
จากตารางที่ ๑๓ จะพบว่าในช่วงครึ่งปีแรกของปี ๒๕๑๖ จำนวนเงินกู้โรดอลลาห์ทั้งหมดของประเทศกำลังพัฒนาเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๕ เมื่อเทียบกับครึ่งปีแรกของ ๒๕๑๕ แต่เมื่อเทียบกับครึ่งปีหลังของปี ๒๕๑๕ ปรากฏว่า ลดลงร้อยละ ๑๑ การที่จำนวนเงินกู้โรดอลลาห์ของประเทศกำลังพัฒนาลดลงในอัตราส่วนค่อนข้างสูง เป็นเพราะระดับอัตราดอกเบี้ยโรดอลลาห์ในช่วง ๒ เดือนแรกของปี ๒๕๑๖ เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว กล่าวคืออัตราดอกเบี้ย ๒ เดือนเพิ่มจากระดับประมาณร้อยละ $\frac{๕}{๓}$ ต่อปี เป็นร้อยละ $\frac{๙}{๒}$ (ณ วันที่ ๑๒) อย่างไรก็ตามจากข้อมูลต่าง ๆ ปรากฏว่า การกู้เงินยูโรดอลลาห์ของประเทศกำลังพัฒนามากำจัดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ปัญหาเรื่องความสมบูรณ์ของข้อมูลจะมองเห็นได้อย่างเด่นชัด เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลพื้นฐานการใดกรรวบรวมจาก Tomstones (ตามตารางที่ ๑๓) และข้อมูลธนาคารโลกรวบรวมจากระบบการรายงานหนี้สิน (Debtor Reporting System หรือ DRS) ในตารางที่ ๑๔ โดยเฉพาะในปี ๒๕๑๔ ข้อมูลที่รวบรวมจาก DRS ทำให้เห็นว่าตลอดระยะเวลาตั้งแต่ปี ๒๕๑๐ - ๒๕๑๔ ประเทศกำลังพัฒนาได้กู้เงินจากธนาคารในตลาดยูโรดอลลาห์เพิ่มขึ้นมาก ในขณะที่หนี้สินรวมของประเทศกำลังพัฒนา ๔๖ ประเทศได้เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๒๔ หนี้สินทั้งหมดกับธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๒๘ ตลอดระยะเวลา อย่างไรก็ตามจากการสำรวจในปี ๒๕๑๔ ปรากฏว่าเพียงหนึ่งในสามของหนี้สินเหล่านี้เป็นหนี้สินยูโรดอลลาห์ และหนี้สินยูโรดอลลาห์ที่รายงานต่อ DRS มีจำนวนเพียงเล็กน้อย มีเหตุผลหลายประการที่จะอธิบายเรื่องนี้ กล่าวคือ หนี้สินบางชนิดโดยเฉพาะที่เกี่ยวกับประเทศ มักจะเป็นหนี้ของเอกชนที่ไม่มีรัฐบาลเป็นประกัน จึงไม่มีการรายงาน DRS ส่วนหนึ่งอาจยังมิได้จากการซื้อขายหลักทรัพย์ที่มิได้อยู่ใน DRS เช่นเดียวกัน สำหรับหนี้ที่เป็นของรัฐบาลหรือที่รัฐบาลเป็นประกันบางชนิดก็มิได้มีการรายงาน เพราะเป็นหนี้ระยะสั้นที่เป็น revolving credit ในขณะที่หนี้ระยะปานกลางที่ลด รายงาน นอกจากนั้นแหล่งของทางการบางส่วนยังเกิดจากการกู้เพื่อชำระหนี้เดิมซึ่งได้รายงานไว้แล้ว จึงไม่มีการรายงานเช่นกัน

ผังที่ ๑๒

อัตราดอกเบี้ยเงินฝากยูโรคอลลารีในลอนดอน

ร้อยละต่อปี
๑๒

ที่มา. ธนาคารกลางสหรัฐ ฯ วอชิงตัน

ตารางที่ ๑๔

หนี้คงค้างและหนี้กับธนาคารพาณิชย์ของประเทศกำลังพัฒนา ๘๐ ประเทศ (๒๕๑๐ - ๒๕๑๔)

(ล้านดอลลาร์ สหรัฐอเมริกา)

	แอฟริกา	เอเชีย ตะวันออก	ตะวันออกกลาง	เอเชียใต้	ยุโรปใต้	ลาตินอเมริกา	รวม
๒๕๑๐							
หนี้ทั้งหมด	๘,๘๕๔	๕,๒๖๓	๓,๙๘๓	๑๑,๘๕๒	๕,๐๙๙	๑๔,๘๕๒	๔๘,๓๖๔
หนี้กับธนาคารพาณิชย์	๒๓๓	๑๑๑	๕๕๖	๑๒๒	๒๑๑	๑,๒๓๖	๒,๕๕๕
๒๕๑๑							
หนี้ทั้งหมด	๘,๘๕๓	๖,๒๙๓	๔,๖๘๓	๑๒,๕๕๔	๕,๖๒๑	๑๖,๙๒๕	๕๕,๘๓๐
หนี้กับธนาคารพาณิชย์	๓๖๑	๑๖๖	๕๘๓	๑๕๔	๕๖๕	๑,๕๐๖	๓,๒๑๕
๒๕๑๒							
หนี้ทั้งหมด	๙,๓๙๖	๗,๓๖๓	๕,๔๘๙	๑๓,๕๑๙	๖,๓๒๙	๑๘,๕๒๖	๖๐,๘๘๒
หนี้กับธนาคารพาณิชย์	๕๐๐	๒๖๓	๓๙๓	๑๕๔	๖๖๕	๑,๓๙๙	๔,๐๒๓
๒๕๑๓							
หนี้ทั้งหมด	๑๐,๘๖๕	๙,๒๑๘	๗,๐๒๒	๑๔,๙๕๒	๖,๙๖๖	๒๐,๒๙๘	๖๙,๓๑๐
หนี้กับธนาคารพาณิชย์	๕๕๐	๕๙๙	๑,๘๘๐	๑๖๔	๖๐๓	๒,๐๑๕	๕,๘๑๐
๒๕๑๔							
หนี้ทั้งหมด	๑๑,๙๒๒	๑๑,๒๑๓	๘,๙๐๐	๑๕,๙๓๐	๘,๑๙๓	๒๓,๐๕๒	๗๙,๒๑๘
หนี้กับธนาคารพาณิชย์	๕๓๔	๕๘๔	๑,๐๓๙	๑๕๔	๑,๑๘๐	๒,๘๖๐	๖,๓๑๑

ที่มา : ธนาคารโลกโดยรวบรวมจากระบบการรายงานหนี้สิน (Debt Reporting System)

ปัญหาเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินระยะสั้นของธนาคารพาณิชย์

การกู้ยืมแบบธรรมชาติ

การกู้ยืม เป็นเงินตราของเงินของเจ้าโลกตามแบบธรรมชาติที่ไม่มีข้อยุ่งยากในการจัดการหนี้ต่างประเทศ เว้นแต่เมื่อกรรมวิธีการกู้ยืมแบบ roll-over เกิดขึ้นขึ้น อย่างไรก็ตามการหาปริมาณการกู้ยืมดังกล่าวที่ประเทศกำลังพัฒนาได้รับเป็นเรื่องยากลำบาก เพราะการกู้ยืมระหว่างประเทศเป็นเรื่องที่ค่อนข้างซับซ้อน

ธนาคารระหว่างประเทศที่สำคัญ ไม่เพียงแต่ให้ความเอาใจใส่และดำเนินการเกี่ยวกับการให้เงินกู้ที่ใช้ในการค้าแบบธรรมชาติมากขึ้น แต่ยังทำหน้าที่เป็นสื่อกลางทางการเงินในค่านอื่น ๆ ด้วย เช่นทางด้านการให้เช่าเครื่องมือและเครื่องจักรขนาดใหญ่ และ mutual fund กิจการต่าง ๆ เหล่านี้เป็นการสนับสนุนการประกอบธุรกิจการเงินแบบธรรมชาติ และมักกระทำผ่านธนาคารในเครือที่ดำเนินการเป็นอิสระจากธนาคารแม่

สำหรับการให้เงินกู้แบบธรรมดานั้น ปรากฏว่า การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญเกิดขึ้นเป็นลำดับ ทั้งนี้เพราะถึงแม้เงินระยะสั้นของประเทศกำลังพัฒนาจะกระทำกับธนาคารพาณิชย์ แต่สำหรับประเทศกำลังพัฒนาที่ค่อนข้างเจริญ และมีตลาดเงินที่ใกล้ชิดกับตลาดเงินที่สำคัญของโลก การให้เงินกู้ที่กระทำโดยสถาบันที่มีธนาคารพาณิชย์ เริ่มมีความสำคัญเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะทางด้านการเงินเพื่อการค้าและการซื้อขายเงิน (Commercial Papers) ของบริษัทชั้นนำของประเทศกำลังพัฒนาดังกล่าว

สำหรับการให้เงินกู้แบบ Open Account ก็เป็นตัวอย่างอีกประการหนึ่งที่แสดงการขยายขอบเขตของการให้เงินกู้แบบธรรมชาติที่ประเทศกำลังพัฒนาได้รับ ซึ่งส่วนใหญ่กระทำโดยวิสาหกิจระหว่างประเทศขนาดใหญ่ กับสาขาหรือบริษัทในเครือซึ่งอยู่ในต่างประเทศ บริษัทเหล่านี้มีทรัพยากรสำหรับกู้ยืมเป็นจำนวนมาก และยังสามารถแสวงหาสินเชื่อทั้งจากภายในประเทศของตนและในต่างประเทศได้โดยง่าย จึงสามารถได้สินเชื่อกับลูกค้าได้โดยตรง โดยไม่ต้องผ่านธนาคารพาณิชย์ เมื่อใดก็ตามที่ความสัมพันธ์ทางการค้าที่กระหว่างกันแล้ว การให้สินเชื่อแบบ Open Account มัก

สามารถเริ่มกระทำได้ ยกเว้นในกรณีประเทศคู่ขนานกัน การชำระหนี้ต่างประเทศโดยไม่มีเอกสาร
ของธนาคารพาณิชย์

นอกจากนี้ การให้สินเชื่อระยะสั้นเพื่อใช้ในการเช่าหรือซื้อเครื่องมือและเครื่องจักรขนาดเล็ก
และใช้เป็นทุนดำเนินการก็สมควรพิจารณาเพิ่มขึ้นด้วย

การใช้เงินกู้ระยะสั้นในลักษณะที่มีธนาคารพาณิชย์ค้ำประกัน อาจทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับ
ทางการในการรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับปริมาณและชนิดของสินเชื่อระยะสั้น ทำให้เกิดปัญหาในการดำเนิน
นโยบายเกี่ยวกับหนี้ต่างประเทศที่เหมาะสม

การกู้ยืมยวโรกอลลาร์

ตลาดยวโรกอลลาร์ได้เปิดโอกาสให้ประเทศกำลังพัฒนาได้ไปกู้ยืมเงินจำนวนมาก โดยมีเงื่อนไข
ไว้ที่ค่อนข้างดี ในขณะที่ของทางอื่น ๆ อาจไม่เปิดให้หรือมีเงื่อนไขที่เข้มงวดรัดกุม ทั้งนี้เพราะตลาด
ยวโรกอลลาร์ เป็นอิสระจากกำหนดและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ในบางครั้งทำให้การเข้าถึงตลาดอื่นกระทำได
ยาก ความลำบาก สินเชื่อยวโรกอลลาร์ตามปกติไม่ผูกพันอยู่กับการส่งสินค้าออก และผู้ยืมสามารถจัดสร
การใช้เงินกู้เพื่อประโยชน์ต่าง ๆ ที่เห็นวาทที่สุด และโดยที่ต้นทุนของเงินยวโรกอลลาร์มีความสัมพันธ์
กับอัตราดอกเบี้ยระยะสั้น ผู้ยืมจึงสามารถไปรับเงินกู้ระยะปานกลาง โดยเสียค่าใช้จ่ายเท่าอัตราดอกเบี้ย
ของเงินกู้ระยะสั้น และผู้ยืมมักมีทางเลือกที่จะแลกเปลี่ยนจากเงินตราสกุลหนึ่ง ไปยังอีกสกุลหนึ่ง
ทำให้มีโอกาสเปลี่ยนจากเงินตราสกุลที่มีอัตราดอกเบี้ยสูง ไปยังเงินตราที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่า นอก
จากนี้เมื่อกำหนดการชำระคืนสำหรับเงินกู้ที่คงชำระคืนทั้งก่อนและตอนใกล้เข้ามา ผู้ยืมยังสามารถ
เลือกเปลี่ยนจากสกุลที่อาจมีค่าเพิ่มขึ้นไปหาสกุลที่อาจมีค่าคง หากสามารถหาเงินชนิดหนึ่งได้ สิ่งนี้
สนใจอีกประการหนึ่งก็คือ เงินยวโรกอลลาร์มีความยืดหยุ่นและความสะดวกในด้านการบริหารมากกว่า
ผู้ยืมบางคนอาจชอบสินเชื่อยวโรกอลลาร์ชนิดที่ใช้อัตราดอกเบี้ยแบบลอยตัว เพื่อให้ได้กับอัตราดอกเบี้ยที่
ต่ำสุดและสอดคล้องกับภาวะตลาดอยู่เสมอ อย่างไรก็ตามในการพิจารณาเกี่ยวกับสินเชื่อยวโรกอลลาร์
มีข้อสงสัยเกี่ยวกับทางเลือกต่าง ๆ ถึงคราวข้างหน้าอาจไม่เปิดให้สำหรับสินเชื่อทั้งหมด และประเทศกำลัง

พัฒนาางประเทศอาจไม่มีโอกาสใช้ประโยชน์จากทางเลือกลาง ๆ ที่มีอยู่

ความเสี่ยงในการกัณยโร คอลลารส่วนหนึ่งมาจากลักษณะที่เป็นการค้า และอีกส่วนหนึ่งก็มา จากกรรมวิธีทางเทคนิคต่าง ๆ เมื่อไรก็ตามที่ปริมาณหนี้ใหญ่เป็นเงินตราต่างประเทศมีอยู่เหลือเพื่อเมื่อนั้นก็จะมือนตราจจากการ ไทกัยมเงินมากเกินไป จนเกิดการจักรรเงินทนนในทางที่ไม่เหมาะสม การ วิเคราะห์โครงการลงทุนอากรกระทำอย่างไม่รอบคอบระมัดระวังทั้งทาง กานตักและใตัก เนื่องจากมี การแข่งขันกันให้เงินก สถานการณเช่นนี้อาจนำมาซึ่งปัญหาทางกานการบริกรทนนสิน ในลักษณะที่ คล้ายคลึงกับในอดีตเมื่อมีการใช้สินเชือของชุมชนและสินเชือทางการค้าอื่น ๆ มากเกินไป นอกจากนี้ ลักษณะการชำระคืนสินเชือยโร คอลลารแบบที่กำหนด หรืออาจจะกล่าวได้ว่าชำระคืนครั้ง เดียวทั้ง กอน อาจทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเงินสำรอง ระหว่างประเทศ โดยเฉพาะหากประเทศนั้นไม่สามารถ หาเงินกู้จำนวนใหม่มาแทนจำนวนที่คงชำระคืนได้ ปัญหาเช่นนี้เป็นปัญหาสำคัญของประเทศกำลังพัฒนา เพราะเงินกู้ส่วนใหญ่มีอายุสั้น และประเทศกำลังพัฒนาส่วนใหญ่มีปัญหาขาดแคลนเงินตราต่างประเทศที่ รุนแรงต่าง ๆ กับ ทำให้เกิดปัญหาในการชำระคืนเงินตราต่างประเทศเป็นจำนวนมากติดอกกันภายใน ระยะเวลานั้น ๆ

เมื่อมีการนำเอาเงินกู้ต่างประเทศมาเป็นค่าใช้จ่ายภายในประเทศประเทศที่กัณยโร คอลลารจะเผชิญ กับปัญหาความเสี่ยงเกี่ยวกับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ซึ่งสามารถจะหลีกเลี่ยงได้ถ้ามีการ ระดมแหล่งเงินทุนจากแหล่งในประเทศ ความเสี่ยงดังกล่าวจะมีมากขึ้นเป็นพิเศษ นับตั้งแต่ต้นปี ๒๕๑๖ เมื่อมีการลอยอัตราแลกเปลี่ยนกันมากรวมทั้งในบรรดาประเทศสำคัญ ๆ ในกานเศรษฐกิจสาสร ชันพณฐาน การมีเงินทุนไหลเข้าจากต่างประเทศเป็นจำนวนมากอาจก่อให้เกิดปัญหาที่ยากในการจักร การการเงินในประเทศ และอาจเป็นอุปสรรคในการส่งเสริมการออมทรัพย์ในประเทศในอัตราที่สูงขึ้น กวย

ความเสี่ยงอีกประการหนึ่งก็คือความเสี่ยงในกานอัตราดอกเบี้ยซึ่งตามปกติมีเงื่อนไขให้ปรับ ใตลลอคอยของเงินก การใช้อัตราดอกเบี้ยแบบลอยตัวจะทำให้มีกัณยโร คอลลารในการประมาณต้นทุนของ เงินกที่ตนกัณยมาและใตักกัณยในสามารถวิเคราะห์ถึงความสามารถในการชำระคืนของใตักโดย่างแน นอน โดยเฉพาะประเทศที่หนี้สินมาก ปัญหาการบริกรทนน (Debt - service) อาจเกิดช้นหาก

อัตราดอกเบี้ยเพิ่มสูงขึ้นมากในระยะเวลาอันสั้น ตามปกติอัตราดอกเบี้ย ๓ เดือน และ ๖ เดือน ของ
 ยูโรคอลลาร์มีลักษณะอ่อนไหวเป็นอย่างมากต่อการเปลี่ยนแปลงของภาวะตลาดและความไม่แน่นอนในวง
 การเงินระหว่างประเทศ (ฝั่งที่ ๑๒) ระหว่างระยะเวลาปี ๒๕๑๒ - ๒๕๑๓ ขณะที่เกิดภาวะบับรัค
 ทางการเงินสหรัฐฯ อัตรายูโรคอลลาร์อายุ ๓ เดือน ก็อยู่ในระดับประมาณร้อยละ ๘ ตลอดเวลา
 และมีจุดสูงสุดประมาณร้อยละ ๑๑ หรือมากกว่านั้น ในตอนปลายปี ๒๕๑๓ อัตรายูโรคอลลาร์ ๓ เดือน
 ในลอนดอนอยู่ในระดับร้อยละ ๖.๗๕ ได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๗.๗๕ ในเดือนกันยายน ๒๕๑๔ และต่อมา
 ลดลงเหลือเพียงร้อยละ ๕.๖๕ ในเดือนมิถุนายน ๒๕๑๕ และนับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาก็มีแนวโน้มที่จะเพิ่ม
 ขึ้น จนถึงร้อยละ ๑๑.๗๕ ในเดือนกันยายน ๒๕๑๖

ผู้กอบบาง คนที่ประสบความสำเร็จในการใช้อัตราดอกเบี้ยแบบตายตัว อย่างไรก็ตามความสำเร็จ
 ของเราจะจำกัดอยู่ในจำนวนผู้กอบบางรายมาก กล่าวคือ เฉพาะผู้ที่มีฐานะ เศรษฐกิจที่มั่นคงเท่านั้น ภัยคุกคามเงิน
 กูยโรคอลลาร์ นอกจากจะมีความเสี่ยงในด้านอัตราแลกเปลี่ยนแล้ว ยังมีความเสี่ยงทางด้านอัตราดอกเบี้ย
 ซึ่งต่างจากเงินที่ตามปกติ เพราะหากผู้ใดไม่สามารถยอมรับอัตราดอกเบี้ยที่เปลี่ยนแปลงไปได้
 จำเป็นต้องชำระคืนเงินกู้ทั้งหมดในทันที ความเสี่ยงอีกประการหนึ่งก็คือ ข้อตกลงเงินกู้เป็นจำนวน
 มากกำหนดให้ผู้กู้ต้องรับภาระหากมีการกำหนดอัตราส่วนเงินฝากสำรองสำหรับเงินฝากยูโรคอลลาร์

ความเสี่ยงที่มากเป็นพิเศษของการกู้ยืมยูโรคอลลาร์เกิดขึ้น เมื่อมีการใช้เงินกู้เหล่านี้ลงทุน
 ในโครงการอุตสาหกรรมหรือโครงสร้างขั้นพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ถึงแม้อายุเงินกู้ของผู้กอบบางรายจะ
 ยาวขึ้น แต่ระยะเวลาชำระคืนของเงินกูยโรคอลลาร์ส่วนมากมีอายุประมาณ ๕ - ๘ ปี การออกดอก
 ผลของการลงทุนประเทศดังกล่าวจึงใช้เวลานานกว่าระยะเวลาชำระคืน นอกจากนี้ยังมีความเสี่ยง
 อยู่ว่า ต้นทุนของเงินทุนเพิ่มขึ้นเกินกว่ามูลค่าได้จากการลงทุน หรือมีฉ้อฉลก็จะเกิดการที่เงินกู้ต้องถูก
 จ่ายคืนเร็วกว่ากำหนด ดังนั้นเงินกูยโรคอลลาร์จึงไม่เหมาะสมสำหรับใช้ในการลงทุนตามโครงการ
 ขนาดใหญ่แบบที่เรียกว่า Project financing

การทำงานของบริษัทนายหน้าในตลาดยูโรคอลลาร์ ช่วยเพิ่มปัญหาเรื่องความเสี่ยงให้สูงขึ้น
 ทำให้ผู้ลงทุนอาจตัดสินใจเลือกชนิดของเงินทุนที่ไม่เหมาะสม ทั้ง ๆ ที่โครงการลงทุนที่มุ่งอยู่เป็นโครงการ

ที่ใดในบางขณะ เมื่ออัตราดอกเบี้ยในตลาดยุโรปลดลาร้อยในระบับต่ำและมีเสถียรภาพและธนาคารเต็มใจลดอัตราดอกเบี้ยให้ต่ำที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ ทำให้เงินกู้ยืมโรดอลลารมีเงื่อนไขดีกว่าจากแหล่งอื่น ๆ แต่เมื่อลงทุนไปกับการจัดแจง ให้เงินลงทุนจากตลาดยุโรปลดลาร้อยแล้ว ก็ไม่มีการประกันไว้ว่าสถานการณ์เช่นนี้จะคงอยู่ตลอดอายุของ เงินกู้หรือไม่ ภาวะในตลาดในภายหลังอาจเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว

ปัญหาที่มีความสำคัญมากอีกประการหนึ่งก็คือ ปัญหาเรื่องปริมาณและความต่อเนื่องของสินเชื่อยุโรปลดลาร้อยที่ไหลเข้าสู่ประเทศกำลังพัฒนา การเปลี่ยนแปลงของภาวะในตลาดนอกอาจจะทำให้อัตราดอกเบี้ยเพิ่มสูงขึ้นแล้ว ยังอาจจะทำให้ประเทศกำลังพัฒนาได้กับเงินลงทุนจากแหล่งน้อยลงด้วย เพราะในภาวะที่อุปทานมีน้อย ตลาดมีแนวโน้มที่จะจัดสรรเงินกู้ใหม่แก่ผู้ซึ่งเดิมเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งได้แก่ประเทศพัฒนาแล้ว การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอาจจะเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา จากประสบการณ์ที่ผ่านมาในสหรัฐอเมริกา เมื่อไม่นานมานี้ ทำให้เห็นว่าเมื่อเกิดภาวะเศรษฐกิจถดถอยในประเทศ ธนาคารสหรัฐ ฯ จะหันไปพึ่งตลาดยุโรปลดลาร้อยมากขึ้น ทำให้ประเทศกำลังพัฒนาและประเทศที่เพิ่งเข้าไปกู้ยืมในตลาดถูกกระทบกระเทือน ไม่สามารถระดมสินเชื่อยุโรปลดลาร้อยได้เท่าที่ต้องการ

ในทำนองเดียวกันข้อมูลเกี่ยวกับการให้กู้ยืมแบบธรรมชาติของธนาคารพาณิชย์ ข้อมูลเกี่ยวกับเงินกู้ยืมโรดอลลาร้อยอยู่อย่างไม่ครบถ้วน โดยเฉพาะรายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนเงินที่ไหลไปประเทศกำลังพัฒนาทุกปี ทั้งจำนวนเงินและการจัดสรรเงินกู้ในทางภูมิศาสตร์ การขาดข้อมูลเหล่านี้ทำให้ธนาคารพาณิชย์ประสบปัญหาในการวิเคราะห์ฐานะหนี้สินของผู้กู้ยืม และความเสี่ยงเกี่ยวกับความสามารถในการชำระคืนในแง่ของทางการของประเทศที่ให้กู้ยืม การขาดข้อมูลเช่นนี้ทำให้เกิดปัญหาในการควบคุมตลาดกยศ จึงเป็นไปได้ที่อาจเกิดปัญหาเรื่องหนี้สูญที่รุนแรงจนเกิดความวุ่นวายในตลาดได้ เป็นที่น่าสังเกตุว่าเท่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้ ทางการของประเทศที่ตลาดยุโรปลดลาร้อยตั้งอยู่มิได้ทำการควบคุมการท่างานของตลาดยุโรปลดลาร้อยแต่อย่างใด

ประเทศไทยและการกู้ยืมโรดอลลาร้อย

สำหรับในกรณีของประเทศไทย ซึ่งเป็นประเทศที่นำเงินลงทุนเข้าจากต่างประเทศเป็นจำนวน

มากอยตลอดเวลานั้น ปรากฏว่าทางการยังมีได้แยกสินเชื่อยุโรคอลลาร์ออกจากเงินกู้จากต่างประเทศ
 ระยะสั้นและระยะปานกลางของธนาคารพาณิชย์ทั้งหมด แต่พอประมวลไถาเงินกู้จากตลาดยુโรคอลลาร์
 การมีอัตราส่วนค่อนข้างสูง เมื่อเทียบกับเงินกู้ทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการกู้ระยะ
 สั้นเพื่อใช้ในการค้าระหว่างประเทศ ส่วนเงินกู้ของเอกชนนั้น ทางการมีตัวเลขเงินยูกุโรคอลลาร์ในปี
 ๒๕๑๓ และ ๒๕๑๔ แต่ไม่มีรายละเอียดเกี่ยวกับเงินนี้ต่าง ๆ สำหรับของรัฐบาล ปรากฏว่าเมื่อ
 ปลายเดือนมีนาคม ๒๕๑๕ รัฐบาลได้เข้าในตลาดยูกุโรคอลลาร์เป็นครั้งแรกเป็นจำนวน ๑๐๐ ล้าน
 คอลลาร์ สรอ. เพื่อให้รัฐวิสาหกิจนำไปใช้ในการลงทุน การเข้าตลาดยูกุโรคอลลาร์ดังกล่าว นอก
 จากจะแก้ปัญหาการขาดแคลนงบประมาณสำหรับรัฐวิสาหกิจแล้ว ยังเป็นการบุกเบิกตลาดทำให้ตลาดเกิด
 ความเข้าใจในฐานะของประเทศไทยอีกด้วย เพื่อความสะดวกในการกู้เงินมาใช้ในการลงทุนต่อไป
 ภาย

สำหรับทางด้านธนาคารพาณิชย์นั้น จะเห็นว่าจำนวนเงินกู้เงินตราต่างประเทศของธนาคาร
 พาณิชย์ที่ได้รับตราจากฐานะหนี้สิน นับตั้งแต่ปี ๒๕๐๐ เป็นต้นมา (ตารางที่ ๑๕) จะมีจำนวนเพิ่มขึ้น
 เรื่อย ๆ จาก ๓๒.๖ ล้านคอลลาร์ สรอ. เป็น ๒๖๔.๖ ล้านคอลลาร์ สรอ. เมื่อสิ้นปี ๒๕๑๔ (ทรัพย์สิน
 สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่เป็นเงินตราต่างประเทศที่เก็บไว้เป็นทุนหมุน
 เวียน ซึ่งได้รับมาจากรายได้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศของประเทศไทย และจากเงินกู้ต่างประเทศ)
 เงินตราต่างประเทศเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นคอลลาร์ สรอ. เพราะเงินคอลลาร์ สรอ. เป็นเงินตรา
 สุกที่ใช้กับแพรรคยและสำคัญที่สุด ส่วนการกู้เงินยูกุโรคอลลาร์ของสถาบันเอกชนในประเทศไทย
 (ตามตารางที่ ๑๖) แสดงว่าในปี ๒๕๑๓ และ ๒๕๑๔ จำนวนเงินยูกุโรคอลลาร์มีจำนวนเท่ากับ
 ๑๕๔.๓๖ และ ๑๑๖.๒๓ ล้านคอลลาร์ สรอ. ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาแหล่งเงินกู้ต่าง ๆ แล้วพอ
 ประมวลไถา เงินยูกุโรคอลลาร์ส่วนใหญ่ได้รับจากอังกฤษ สวิตเซอร์

สำหรับเงินยูกุโรคอลลาร์ของรัฐบาลไทย รายละเอียดของเงินกู้พอสรุปได้ดังนี้

- ๑. การเบิกจ่ายและการชำระคืนเงินกู้และดอกเบี้ย
- ๑.๑ วงเงินกู้ตามสัญญา : ๑๐๐ ล้านเหรียญ สรอ.

ตารางที่ ๑๕

ปริมาณเงินตราต่างประเทศของ ธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย
(ตามยอดการ สรจ.)

	<u>สินทรัพย์</u>	<u>หนี้สิน</u>
๒๕๐๐	๓๐. ๑	๓๒. ๖
๒๕๐๑	๒๕. ๒	๓๕. ๕
๒๕๐๒	๓๑. ๕	๔๒. ๓
๒๕๐๓	๓๕. ๔	๕๓. ๐
๒๕๐๔	๔๕. ๕	๖๓. ๓
๒๕๐๕	๕๓. ๕	๗๒. ๔
๒๕๐๖	๕๓. ๔	๘๓. ๐
๒๕๐๗	๖๖. ๓	๑๑๓. ๐
๒๕๐๘	๘๒. ๕	๑๑๓. ๒
๒๕๐๙	๙๕. ๐	๑๕๕. ๘
๒๕๑๐	๑๒๕. ๓	๑๖๘. ๘
๒๕๑๑	๑๔๕. ๘	๑๙๑. ๐
๒๕๑๒	๑๖๕. ๑	๒๒๐. ๐
๒๕๑๓	๑๖๖. ๐	๒๖๕. ๒
๒๕๑๔	๑๘๑. ๘	๒๗๑. ๘
๒๕๑๕	๒๑๘. ๒	๓๐๑. ๘
๒๕๑๖		
๒๕ ก.	๒๒๐. ๘	๓๑๓. ๓
๒๕ ข.	๒๓๓. ๖	๓๕๘. ๘

ตารางที่ ๑๕ (ต่อ)

ปริมาณเงินตราต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย
(ตามคอลลาร สรจ.)

	<u>สินทรัพย์</u>	<u>หนี้สิน</u>
๒๕๑๖		
มี. ก.	๒๑๙.๘	๓๖๓.๑
มี. ย.	๒๕๖.๓	๓๖๘.๑
พ. ก.	๒๕๓.๘	๓๗๐.๘
มี. ย.	๒๕๕.๐	๓๗๙.๐
ก. ก.	๒๓๓.๓	๓๘๖.๘
ส. ก.	๒๔๔.๒	๓๙๑.๙
ก. ย.	๒๑๕.๕	๓๙๓.๙
ก. ก.	๒๖๔.๐	๓๙๕.๘
พ. ย.	๒๓๓.๓	๔๐๔.๒
ธ. ก.	๒๗๔.๙	๔๔๘.๑
๒๕๑๗		
มี. ก.	๓๑๔.๖	๕๓๘.๖
ก. พ.	๓๕๕.๖	๖๒๖.๘
มี. ก.	๓๕๕.๑	๖๐๕.๖
มี. ย.	๓๖๘.๓	๖๙๙.๘
พ. ก.	๓๕๙.๐	๕๙๓.๑
มี. ย.	๒๕๓.๖	๕๙๖.๙
ก. ก.	๒๗๑.๑	๖๐๓.๘

ตารางที่ ๑๕ (ต่อ)

ปริมาณเงินตราต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

(ตามคอลลาร์ สวอ.)

	<u>สินทรัพย์</u>	<u>หนี้สิน</u>
๒๕๑๓		
ส. ก.	๒๓๓.๑	๒๐๓.๕
ก. ย.	๒๕๕.๘	๕๓๑.๐
ท. ก.	๒๖๓.๑	๕๖๒.๐
พ. ย.	๒๕๕.๕	๕๕๕.๕
ธ. ก.	๒๓๕.๓	๕๓๓.๕
๒๕๑๔		
ม. ก.	๓๐๕.๒	๕๖๕.๓
ก. พ.	๒๒๒.๕	๕๕๒.๘
๒๕ ก.	๒๓๐.๓	๒๒๕.๓
ม. ย.	๒๓๑.๐	๒๒๒.๖
พ. ก.	๒๕๕.๕	๕๕๒.๒
ม. ย.	๒๔๕.๓	๕๕๒.๕
ท. ก.	๑๕๐.๑	๒๔๓.๕
ส. ก.	๒๓๒.๐	๒๕๓.๕
ก. ย.	๒๒๓.๕	๒๓๐.๖
ท. ก.	๒๑๖.๒	๒๒๖.๓
พ. ย.	๒๓๒.๓	๒๕๕.๒
ธ. ก.	๒๕๓.๕	๒๒๕.๒

ที่มา ธนาคารแห่งประเทศไทย.

ตารางที่ ๑๖
ปริมาณเงินกู้ยืมโรคโลหิตของสถาบันเอกชนในประเทศไทย

(ฐานคอลลาร์ สวอ.)

	จำนวนเงิน		จำนวนร้อยละ	
	๒๕๑๓	๒๕๑๔	๒๕๑๓	๒๕๑๔
รวมทั้งสิ้น	๒๑๐.๓	๑๘๑.๑	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐
กู้ยืมจาก				
อังกฤษ	๕๕.๑	๒๒.๓	๒๖.๕	๑๒.๕
ฮ่องกง	๕๖.๓	๓๑.๓	๒๖.๒	๓๕.๕
สิงคโปร์	๓๕.๒	๕๕.๖	๓๕.๘	๒๗.๕
ญี่ปุ่น	๒๕.๓	๑๐.๓	๑๒.๐	๕.๖
รวม ๔ ประเทศ	(๑๘๒.๓)	(๑๕๙.๕)	(๘๖.๕)	(๘๕.๑)
ประเทศอื่น ๆ	๒๘.๐	๒๑.๖	๑๓.๕	๑๑.๙
จำนวนเงินกู้ยืมโรคโลหิต				
ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ	๑๕๕.๓๖	๑๑๖.๒๗	๓๓.๕	๖๔.๒

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

- ๑.๒ กำหนดเวลาในการเบิกจ่าย : ภายใน ๒ เดือน (นับจาก ๑๔ มี.ค. ๖๕)
- ๑.๓ จำนวนเงินที่เบิกจ่ายแต่ละครั้ง : ต้องไม่น้อยกว่า ๑๐ ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. และผลทวีของ ๕ ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. โดยต้องแจ้งให้ธนาคารตัวแทนทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๙ วัน
- ๑.๔ กำหนดชำระคืน : ภายใน ๕ ปี มีระยะปลอดหนี้ ๒ ปี ชำระทุก ๒ เดือน (๙ งวด) งวดละเท่า ๆ กัน อาจขยายเวลาออกไปได้อีก ๒ ปี (๔ งวด) โดยแจ้งให้ทราบก่อนครบกำหนดชำระคืน งวดแรกไม่น้อยกว่า ๔ เดือน แต่ไม่เกินกว่า ๒ เดือน ซึ่งจะได้รับคำตอบภายใน ๑ เดือน และจะต้องตอบรับหรือปฏิเสธในเงื่อนไขการขยายภายใน ๑ เดือน
- ๑.๕ อัตราดอกเบี้ย : ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๑ ๕/๘ LIBOR(London Interbank offered rate อัตรา ๓ เดือนหรือ ๒ เดือน แล้วแต่ผู้จะเลือก) ซึ่งจะกำหนดโดย Reference Banks สองวันก่อนทำการเบิกจ่ายแต่ละครั้งหรือวันแรกของ Interest Period ถัดไปแล้วแต่กรณี
- ๑.๖ ค่าการระดมทุน : ค่านี้มาจากยอดเงินที่มิได้เบิกจ่ายในอัตราร้อยละ ๑/๒ ต่อปี และให้ชำระในวันสิ้นสุดการเบิกจ่าย

๒. สกุลเงิน

- ๒.๑ สกุลเงินตามสัญญา : เป็นดอลลาร์ สหรัฐ.
- ๒.๒ สกุลเงินที่เบิกและชำระคืน : เป็นเงินสกุลใดก็ได้ ถ้าไม่ใช่สกุลเงินดอลลาร์ สหรัฐ. หรือปอนด์สเตอร์ลิง ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ๙ วันทำการเงินสกุลอื่นนี้ รวมกันต้องไม่เกิน ๕๐ ล้านดอลลาร์ สหรัฐ.

๓. อื่น ๆ

- ๓.๑ การผิดสัญญาชำระคืนเงินและดอกเบี้ย จะต้องเสียดอกเบี้ยเพิ่มเติม นับจากวันผิดสัญญาเป็นรายวัน

๓.๒ การชำระเงินใด ๆ ต้องปลอดการภาษีทุกประเภท

๔. ธนาคารรวมโตเกียว

วงเงินโท
กานคอกการ สรอ.

๑. Manufacturers Hanover Trust Company (Bahamas)	๑๑
๒. Bank of America National Trust and Savings .. Association (Hongkong)	๓
๓. Bank of Montreal (Singapore Branch)	๓
๔. Crocker National Bank (Cayman Islands Branch)	๓
๕. Union Bank of Switzerland (London)	๓
๖. The Hongkong and Shanghai Banking Corporation (New Hebrides)	๖
๗. Standard Chartered Bank Limited (London)	๖
๘. Bangkok Bank Limited (Hongkong Branch)	๕
๙. Thai Farmer Bank Limited (London Branch)	๕
๑๐. Bankers Trust Company (Bahamas)	๕
๑๑. The Bank of Tokyo Trust Company (London)	๕
๑๒. Chase Asia Limited (Hongkong)	๕
๑๓. Chemical Bank (Singapore)	๕
๑๔. Citibank, N.A. (Hongkong)	๕
๑๕. Commerzbank AG. (London Branch)	๕
๑๖. Compagnie Financiere de la Deutsche Bank AG (Luxembourg)	๕

วงเงินใหญ่
ลานกอลดาร์ สรอ.

๑๗. Dresdner (South East Asia) Limited (Singapore)	๔
๑๘. The Mitsui Bank of California (USA)	๔
๑๙. Banque Francaise du Commerce Exterieur (Paris)	๓
	<hr style="width: 100px; margin-left: auto; margin-right: 0;"/>
	<u>๑๖๖</u>

๕. ข้อสังเกต

๕.๑ ในการกู้เงินจากตลาดการเงินเอกชนต่างประเทศเพื่อใช้เป็นเงินบาทสมทบโครงการพัฒนาของรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค องค์การโทรศัพท์ การประปานครหลวง องค์การสะพานปลา และองค์การอุตสาหกรรมท่องเที่ยว นั้น นอกเหนือจากอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๑ ๕/๘ + LIBOR และค่าธรรมเนียมผูกพันเงินกู้ร้อยละ ๑/๒ ต่อปี ซึ่งคำนวณจากยอดเงินที่ยังไม่ได้เบิกจ่ายแล้ว ยังมีค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่จะต้องเสียให้แก่ธนาคาร ตัวแทนผู้ประสานงาน คือ ธนาคารแมนเชสเตอร์โรสธานาเวออร์ สาขาคอนคอนอ๊ก ก็คือค่าตัวแทนติดต่อประสานงานปีละ ๑๖,๐๐๐ กอลดาร์ สรอ. ตลอดจนค่าของเงินกู้และค่าดำเนินการร้อยละ ๐.๗๕ ซึ่งชำระครั้งเดียวเมื่อนานในสัญญาเงิน เมื่อคำนวณค่าใช้จ่ายต่าง ๆ รวมกันแล้ว อัตราดอกเบี้ยจะตกอยู่ประมาณร้อยละ ๘.๓ ต่อปี ถ้ากว่าอัตราดอกเบี้ยในปัจจุบันของธนาคารโลกและธนาคารพัฒนาเอเชีย ซึ่งเท่ากับร้อยละ ๘.๕ และร้อยละ ๘.๗๕ ตามลำดับ (ไม่รวมค่าธรรมเนียมผูกพันเงินกู้ร้อยละ ๐.๗๕ ต่อปี)

๕.๒ ธนาคารที่รวมใหญ่ทั้งสิ้น ๑๕ ธนาคาร ปรากฏว่าเป็นสาขาของธนาคารสหรัฐ อังกฤษ ญี่ปุ่น สวิตเซอร์แลนด์ เยอรมัน ฝรั่งเศสและไทย โดยเป็นสาขานานาชาติที่ตั้งอยู่ในลอนดอน ๕ ธนาคาร ไท้กรวม ๒๒ ลานกอลดาร์ สรอ. อองกง ๔ ธนาคาร ไท้กรวม ๒๐ ลานกอลดาร์ สรอ. สิงคโปร์ ๓ ธนาคาร ไท้กรวม ๑๕ ลานกอลดาร์ สรอ. บาฮามา ๒ ธนาคาร ไท้กรวม ๑๕ ลาน

คอลลาร์ สตรีท. และประเพณีอื่น ๆ อีก ๕ ธนาคาร ใหญ่รวม ๒๘ ล้านคอลลาร์ สตรีท. ทั้ง
 รวมธนาคารพาณิชย์ของไทย ๒ ธนาคาร คือ ธนาคารกรุงเทพ สาขาฮ่องกง และธนาคารกสิ-
 กรไทย สาขาลอนดอน ซึ่งใหญ่ธนาคารละ ๕ ล้านคอลลาร์ สตรีท. คาย